Łódź, 01.01.2026 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Branżowym Centrum Umiejętności (BCU) (dla uczestników 14–18 lat)

1. Wstęp i cel

Dbanie o bezpieczeństwo osób małoletnich, ochrona przed krzywdzeniem oraz właściwe reagowanie na podejrzenie krzywdzenia stanowi jeden z kluczowych obowiązków BCU. Standardy określają zasady bezpiecznych relacji, weryfikacji personelu, sposób zgłaszania i podejmowania interwencji, ochronę wizerunku i danych, a także zasady bezpieczeństwa cyfrowego – w formie dostosowanej do charakteru działalności BCU (szkolenia, kursy, zajęcia praktyczne, konferencje, wydarzenia branżowe, wyjazdy edukacyjne).

Standardy wprowadza się w celu realizacji obowiązku wynikającego z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz przepisów wprowadzonych tzw. „ustawą Kamilka".

2. Podstawa prawna (aktualna)

Ustawa z 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1802).

Ustawa z 28.07.2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606).

Ustawa z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024 poz. 424) – definicje i ścieżka „Niebieskie Karty".

3. Słownik pojęć

BCU – Branżowe Centrum Umiejętności prowadzące działalność edukacyjną/rozwojową, w której mogą przebywać małoletni.

Personel – każda osoba dopuszczona do pracy/zadań z udziałem małoletnich: pracownik (umowa o pracę), zleceniobiorca, trener, instruktor, ekspert, wolontariusz, stażysta, podwykonawca.

Małoletni/Uczestnik – osoba w wieku poniżej 18 lat; w tych standardach: 14–18 lat.

Opiekun – rodzic/opiekun prawny (lub osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego).

Krzywdzenie – każde działanie lub zaniechanie (także nieumyślne) naruszające prawa/dobro małoletniego: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, cyberprzemoc, przemoc rówieśnicza.

Koordynator Standardów – osoba wyznaczona przez Dyrektora BCU do nadzoru nad wdrożeniem, szkoleniami, monitorowaniem i aktualizacją standardów.

Osoba ds. ochrony małoletnich – osoba wyznaczona przez Dyrektora BCU do przyjmowania zgłoszeń, prowadzenia dokumentacji, koordynowania interwencji.

Osoba ds. wsparcia – osoba organizująca wsparcie psychologiczno-pedagogiczne lub kierująca do odpowiednich instytucji (wewnętrznie lub zewnętrznie), w zależności od zasobów BCU.

Uwaga organizacyjna (BCU): jeśli BCU nie zatrudnia pedagoga/psychologa, Dyrektor BCU pisemnie wyznacza osoby pełniące ww. funkcje (np. koordynator projektu, specjalista ds. kształcenia, pracownik administracyjny po przeszkoleniu) oraz wskazuje partnera zewnętrznego do wsparcia (PPP/psycholog).

4. Odpowiedzialności w BCU

Za wdrożenie standardów odpowiada Dyrektor BCU.

Dyrektor wyznacza i podaje do wiadomości personelu:

a) Koordynatora Standardów,

b) Osobę ds. ochrony małoletnich,

c) Osobę ds. bezpieczeństwa w Internecie/cyfrowego (może być tożsama).

Personel ma obowiązek:

a) znać standardy,

b) reagować na niepokojące sygnały,

c) zgłaszać podejrzenia krzywdzenia,

d) stosować zasady bezpiecznych relacji i ochrony danych/wizerunku.

5. Zasady weryfikacji personelu (dopuszczenie do kontaktu z małoletnimi)

Przed dopuszczeniem osoby do działalności z udziałem małoletnich, BCU realizuje obowiązki weryfikacyjne wynikające z ustawy, w szczególności art. 21 (w tym sprawdzenie właściwych rejestrów oraz wymaganych dokumentów/oświadczeń – zależnie od statusu i obywatelstwa osoby).

Weryfikacja jest dokumentowana i przechowywana w aktach osobowych lub dokumentacji współpracy (w zależności od formy).

Osoby okazjonalnie przebywające w BCU (np. goście konferencji) nie mogą mieć samodzielnego, niekontrolowanego kontaktu z małoletnimi; kontakt odbywa się wyłącznie w obecności personelu BCU.

6. Zasady bezpiecznych relacji personel – uczestnik 14–18 lat

6.1. Zasady ogólne

Personel zachowuje relację profesjonalną, opartą na szacunku, granicach i równości.

Komunikacja jest dostosowana do wieku 14–18 lat (język jasny, bez infantylizacji, bez ironii).

Zakaz dyskryminacji, faworyzowania, stygmatyzacji.

Spotkania, konsultacje, rozmowy indywidualne odbywają się w warunkach transparentnych (np. pomieszczenie z przeszklonymi drzwiami / otwarte drzwi / obecność drugiej osoby, jeżeli to potrzebne).

W zajęciach praktycznych (pracownie/maszyny/narzędzia) personel stosuje zasady BHP, stały nadzór i „zasadę widoczności" (uczestnik nie pozostaje sam z instruktorem w odosobnionym miejscu).

6.2. Kontakt fizyczny

Zasadą jest brak kontaktu fizycznego poza sytuacjami:

a) koniecznymi (bezpieczeństwo, pierwsza pomoc, zapobieżenie urazowi),

b) instruktażowymi (np. korekta ułożenia rąk przy urządzeniu – tylko za zgodą i w sposób minimalny),

c) opiekuńczymi w uzasadnionych przypadkach.

Kontakt nigdy nie może mieć charakteru intymnego, ukrywanego lub naruszającego godność.

6.3. Komunikacja poza zajęciami

Zakaz prywatnych relacji i spotkań poza działalnością BCU.

Kontakt elektroniczny (e-mail, komunikatory) wyłącznie służbowo i w godzinach przyjętych w BCU, najlepiej przez kanały instytucjonalne.

Grupy szkoleniowe w komunikatorach – tylko jeśli BCU je dopuszcza: z regulaminem, moderacją i zasadą „brak wiadomości prywatnych trener–uczestnik".

7. Zachowania niedozwolone personelu

Zakazane jest w szczególności:

zawstydzanie, upokarzanie, obrażanie, krzyk (poza sytuacją bezpośredniego zagrożenia),

przemoc fizyczna lub groźby,

jakiekolwiek zachowania o charakterze seksualnym (żarty, aluzje, komentarze o ciele, treści erotyczne),

utrwalanie wizerunku/głosu małoletniego do celów prywatnych; publikacja bez podstawy prawnej i zgody opiekuna,

proponowanie używek, zachęcanie do ryzykownych zachowań,

przekazywanie prezentów/pieniędzy (poza drobnymi, oficjalnymi upominkami BCU dla całej grupy),

ujawnianie informacji wrażliwych o uczestniku osobom nieuprawnionym.

8. Zasady bezpiecznych relacji między uczestnikami (14–18)

Uczestnicy mają prawo do bezpiecznego środowiska wolnego od przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.

Zakaz: bójek, gróźb, nękania, wykluczania, upokarzania, przemocy seksualnej, publikowania kompromitujących materiałów.

W pracowniach i na wydarzeniach obowiązuje kultura osobista, przestrzeganie regulaminów i poleceń personelu.

Świadek przemocy ma obowiązek zgłosić zdarzenie personelowi BCU.

9. Interwencja i zgłaszanie (BCU)

9.1. Zasada ogólna

Każdy członek personelu, który zauważa lub podejrzewa krzywdzenie, niezwłocznie przekazuje informację (notatka służbowa) do Osoby ds. ochrony małoletnich.

Priorytet: bezpieczeństwo uczestnika i przerwanie krzywdzenia.

9.2. Ścieżki interwencji

Interwencja może przyjąć formę:

wewnętrzną (działania w BCU, rozmowy, plan wsparcia),

zewnętrzną/prawną (Policja/Prokuratura, Sąd rodzinny, procedura „Niebieskie Karty").

W sprawach przemocy domowej BCU stosuje definicje i działania zgodne z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym uruchomienie właściwych procedur.

9.3. Bezpośrednie zagrożenie życia/zdrowia

W razie bezpośredniego zagrożenia – telefon 112, a następnie notatka służbowa i zabezpieczenie uczestnika.

9.4. Przemoc rówieśnicza i czyny karalne (wiek 14–18)

Rozmowy prowadzi Osoba ds. ochrony małoletnich (oddzielnie z pokrzywdzonym i podejrzewanym, w warunkach bezpiecznych).

Sporządza się notatki, plan pomocy dla pokrzywdzonego i plan naprawczy dla sprawcy.

Jeżeli zachowanie stanowi czyn zabroniony – zgłoszenie do właściwych organów zgodnie z przepisami i oceną sytuacji (w szczególności gdy zachodzi podejrzenie przestępstwa).

10. Bezpieczne korzystanie z Internetu i urządzeń (BCU)

Dostęp do Internetu w BCU dla małoletnich wyłącznie w ramach zajęć i pod nadzorem.

BCU stosuje zabezpieczenia (filtrowanie treści, aktualizacje, konta użytkowników).

Uczestnicy nie mogą nagrywać/fotografować innych osób bez zgody.

W razie ujawnienia treści nielegalnych/szkodliwych: zabezpieczenie dowodów (o ile możliwe), notatka, poinformowanie opiekunów, a w razie podejrzenia czynu zabronionego – zgłoszenie do właściwych służb.

11. Udostępnienie standardów

Standardy są dostępne: na stronie www/BIP BCU oraz w wersji papierowej w sekretariacie.

BCU przygotowuje skrót dla uczestników 14–18 lat („Twoje prawa i gdzie szukać pomocy").

12. Dokumentowanie i przechowywanie

Wszystkie zgłoszenia i interwencje dokumentuje się (Karta interwencji + rejestr interwencji).

Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby upoważnione przez Dyrektora BCU, z zachowaniem poufności.

13. Przegląd i aktualizacja

Koordynator Standardów przeprowadza przegląd co najmniej raz na 2 lata albo po zmianach przepisów/istotnych incydentach.

Wnioski są dokumentowane, a standardy aktualizowane.

ZAŁĄCZNIKI (wzory do BCU – skrót)

Poniżej lista załączników jak w Twoim dokumencie (możemy je dosłownie „przeformatować" pod BCU w kolejnym kroku, jeśli chcesz – bez zmiany sensu):

Oświadczenie o niekaralności (gdy brak możliwości uzyskania danych z rejestrów)

Oświadczenie o krajach zamieszkania

Podanie danych do sprawdzenia w Rejestrze

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Ankieta monitorująca znajomość standardów

Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze standardami

Karta interwencji

ZAŁĄCZNIKI do „Standardów Ochrony Małoletnich w BCU"

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU)

e-mail: kontakt@bcu.elodz.edu.pl

| tel.: 515 502 192

NIP: 7272893777 | REGON: 542925617

adres siedziby: ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź

Oświadczenie o niekaralności w przypadku braku możliwości przedstawienia danych z rejestrów

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

....., dnia ..... r.

OŚWIADCZENIE o niekaralności

Ja niżej podpisana/ny ..... oświadczam, że prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w art. 21 ust. 4–6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, nie przewiduje jej sporządzenia lub w państwie tym nie prowadzi się rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/ny w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/łem się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma wobec mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

ZAŁĄCZNIK 2

Oświadczenie o krajach zamieszkania

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

....., dnia ..... r.

OŚWIADCZENIE o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat*:
☐ zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczpospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:

1. .....
2. .....

☐ nie zamieszkiwałam/em w innych niż Rzeczpospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

* niepotrzebne skreślić

ZAŁĄCZNIK 3

Podanie danych do sprawdzenia w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

.....
(miejscowość, data)

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi realizuje obowiązek wynikający z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – weryfikację, czy osoba podejmująca działalność na rzecz małoletnich nie widnieje w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja wydała postanowienie o wpisie.

W związku z powyższym podaję swoje dane w celu sprawdzenia w Rejestrze:

Imię i nazwisko (ew. nazwisko rodowe): .....
PESEL: .....
Numer i seria dowodu osobistego: .....
Imię matki: ..... Imię ojca: .....

.....
(podpis)

ZAŁĄCZNIK 4

Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

.....
(miejscowość, data)

Sąd Rejonowy w .....
Wydział Rodzinny i Nieletnich
Adres sądu: .....

Wnioskodawca:
Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź
reprezentowane przez: ..... (Dyrektor BCU)

Uczestnicy postępowania:

1. ..... (opiekun/owie)
   Adres: .....
2. Małoletni: ..... (imię i nazwisko)
   Adres: .....

WNIOSEK o wgląd w sytuację małoletniego i wydanie zarządzeń opiekuńczych

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego ..... (imię i nazwisko, adres) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie
.....
.....
(opis niepokojących sytuacji, daty, okoliczności, świadkowie, dlaczego dobro małoletniego jest zagrożone)

W związku z powyższym wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego.

.....
(podpis Dyrektora BCU / osoby upoważnionej)

ZAŁĄCZNIK 5

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

....., dn. .....
(miejscowość, data)

Zawiadamiający:
Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź
reprezentowane przez: ..... (Dyrektor BCU)
tel./e-mail: .....

Adresat:
Komenda Policji / Prokuratura .....
Adres: .....

ZAWIADOMIENIE o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Na podstawie art. 304 § 1 Kodeksu postępowania karnego zawiadamiam o podejrzeniu popełnienia w dniu ..... w ..... przestępstwa polegającego na:

.....
(opis czynu)

na szkodę małoletniego: ..... (imię i nazwisko, adres)

przez: ..... (dane sprawcy lub „sprawca nieznany")

oraz wnoszę o wszczęcie postępowania przygotowawczego.

W przypadku konieczności przesłuchania małoletniego wnoszę o przeprowadzenie czynności w trybie przyjaznym, z udziałem biegłego psychologa.

Uzasadnienie
.....
.....
(opis faktów, okoliczności, dowody, świadkowie)

.....
(podpis Dyrektora BCU / osoby upoważnionej)

Załączniki:

1. .....
2. .....

ZAŁĄCZNIK 6

Ankieta dla personelu – monitoring SOM

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

ANKIETA dla personelu monitorująca stan znajomości i przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Czy zapoznałaś/łeś się ze Standardami Ochrony Małoletnich w BCU? ☐ tak ☐ nie
2. Oceń (1–10) swoją znajomość standardów: .....
3. Oceń (1–10) poziom przestrzegania standardów w BCU: .....
4. Które elementy standardów są najbardziej przydatne?
   .....
5. Które elementy są trudne do realizacji? Jakie zmiany/szkolenia proponujesz?
   .....
6. Czy Twoim zdaniem trzeba zwiększać znajomość standardów wśród uczestników 14–18? Jak?
   .....
7. Inne uwagi:
   .....

ZAŁĄCZNIK 7

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

.....
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisana/ny ..... (imię i nazwisko) oświadczam, że zapoznałam/łem się z dokumentem „Standardy Ochrony Małoletnich w Branżowym Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi", w tym z zasadami bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi, rozumiem treść dokumentu i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....
(podpis)

ZAŁĄCZNIK 8

Karta interwencji

Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) w Łodzi
ul. Żeromskiego 115, 90-542 Łódź | www.bcuckziu.edu.pl

KARTA INTERWENCJI (SOM)

1. Imię i nazwisko małoletniego, którego dotyczy zgłoszenie:
   .....
2. Wiek małoletniego (14–18): ..... Klasa/szkoła (jeśli dotyczy):
   .....
3. Rodzaj krzywdzenia / na czym polega zgłoszenie (opis):
   .....
   .....
4. Data i miejsce zdarzenia / ujawnienia:
   .....
5. Osoba zgłaszająca (imię, nazwisko, rola w BCU) / forma zgłoszenia (ustnie/pisemnie):
   .....
6. Podjęte działania (chronologia, osoby zaangażowane):
   .....
   .....
7. Czy powiadomiono opiekunów? ☐ tak ☐ nie
   Jeśli nie – dlaczego (np. dobro dziecka):
   .....
8. Czy uruchomiono działania zewnętrzne? ☐ tak ☐ nie
   ☐ Policja ☐ Prokuratura ☐ Sąd rodzinny ☐ Niebieska Karta ☐ inne: .....
9. Plan wsparcia dla małoletniego (kto, co, kiedy):
   .....
   .....
10. Plan naprawczy / działania wobec sprawcy (jeśli dotyczy):
    .....
11. Zakończenie sprawy – data i opis:
    .....

Podpis osoby prowadzącej sprawę: ..... Data: .....